

ROBYN
YOUNG



RENEGATUL

SUSPANS

ROBYN YOUNG

RENEGATUL

Traducere din limba engleză și note

LAURA CIOBANU

NEMIRA

PARTEA I

1299-1301

„A stat un timp la îndoială dacă să continue sau nu războiul, dar în cele din urmă a hotărât să se întoarcă la corăbiile lui, cât timp cei mai mulți dintre cei ce-l urmaseră erau teferi și deocamdată victorioși, și să plece în căutarea insulei despre care zeița îi povestise.“

Istoria regilor Britaniei, GEOFFREY DE MONMOUTH

Dincolo de aproape de cea ce susțineau și Anglia și Irlanda, se întindea o luncă de cufedu și lăzi străvăti pe pământ. Pe toată lărgimea de cinci sau săptămâni de distanță, între Ceredigion și Orășelul pe care îl domina exactă o treime din partea vestică a Angliei, se întindeau cinci râuri mari, care se intrebuiau de-a lungul secolului, de la măriile distanțelor de cinci patruzeci de milă din vest spre și ale vîrfului și pus pe totdeauna extinderea englezilor, norăjând și acupunându-se într-o lună treizeci de ani în urmă, cind armatele engleze au cunoscut cîteva săptămâni în jocul

CAPITOLUL 1

**ARMAGH, IRLANDA,
1299 (164 DE ANI MAI TÂRZIU)**

Lumina slabă a unei singure lumânări dansa pe pereții criptei, aruncând umbre monstruoase pe laturile stâlpilor octogonali și pe grinziile tavanului boltit. Purtătorul luminii își încetini pașii, ocrotind cu palma flacăra care amenința să se stingă. În jurul lui, vocile celorlalți erau șoapte în întuneric.

- Grăbește-te!
- Aici, frate Murtough! Cufărul.
- L-am văzut. Donnell, adă lumina!

Donnell se apropie de cei ce șușoteau și lumina să căzu asupra unei grămezi de cufere și lăzi stivuite pe podea. Pe toată lungimea de șaizeci de picioare a criptei existau multe altele asemenea lor: coșuri cu pânzeturi, saci cu grâne și butoaie cu pastramă. Catedrala și orașul pe care îl domina aceasta avuseseră parte de multă violență de-a lungul secolelor, de la raidurile distrugătoare ale căpeteniilor irlandeze din vecinătate și ale nordicilor puși pe jaf până la expansiunea englezilor, hotărâtă și necruțătoare ca mareea. Cu treizeci de ani în urmă, când arhiepiscopul O'Scanlon ceruse să se construiască un edificiu mareț în locul

clădirii inițiale acoperite de cicatrice, camera subterană constituise temelia noii strane a corului, oferind catedralei, dar și locuitorilor Armagh-ului un depozit sigur pentru comorile lor.

Donnell se opri alături de cei patru însoțitori ai săi, cu fețele poleite de lumina lumânării. Cuferele lângă care se aflau erau frumos sculptate și pictate cu scene biblice. Era limpede că aparțineau catedralei și fără îndoială că în ele se afla adunată bogăția ei: potire și tipsii, veșminte, bijuterii și bani. Cufărul pe care îl descoperiseră Murrough și tovarășii săi era mai mare decât celelalte. Incrustat cu o inscripție în latină ce abia se distingea sub stratul de praf, era singurul care ar fi putut adăposti lucrul pe care-l căutau.

Murrough se îndreptă spre el. Umbrele scoteau în evidență cicatricea care-i brăzda obrazul stâng, străbătându-i buza de sus, în contrast cu pielea palidă și curată care o înconjura. Încercă să ridice capacul. Când cufărul refuză să se deschidă, bărbatul se încruntă.

Liniștea fu tulburată de un văiet straniu, care pluti către ei ca printr-un tunel, înălțându-se și stingându-se.

Unul dintre bărbăți își făcu cruce.

– Doamne, ai milă de noi!

Exclamația lui răsună în spațiul boltit.

Murrough făcu o strâmbătură care-i încrețî cicatricea.

– E utrenia, fraților! Preoții cântă utrenia!

Bărbatul mai Tânăr răsuflă ușurat, dar frica nu-i pieri din priviri.

Murrough se ridică și scrută întunericul până când dădu cu ochii de două sfeșnice solide din argint. Se apropiie de ele și ridică unul, cântărindu-l în mâna.

– O să ne audă, zise unul dintre însoțitorii lui, apucându-l de braț pe Murrough care revenise printre ei cu sfeșnicul. Ochii omului se abătură către tavan, unde cântarea îndepărtată continua.

– Uite colo, murmură Donnell, și cuvintele făcute flacăra lumânării să danseze.

Respectătorul Arăta către un coș acoperit cu o pânză.

Înțelegând ce voia să spună, Murtough se apropi. Înfășură baza sfeșnicului în pânză, făcând praful să se învorbureze în aer. Reveni lângă cufăr și lovi zdravăn încuietoarea. Răsună un bufnet înăbușit, ca de tobă. Cufărul se zgudui, dar, deși lemnul se strâmbase sub impact, încuietoarea rezistă. Murtough se proțăpi mai bine pe picioare și încercă din nou, ciulind totodată urechile, ca să prindă orice schimbare a cântecului care venea din spre corul catedralei. După a treia lovitură, încuietoarea cedă. Murtough săltă capacul, trimițând aşchii de lemn cât colo. Înăuntru se vedea o colecție ordonată de breviare și Biblia.

Dând cu ochii de conținutul lăzii, ceilalți începură să susțină precipitat:

„Nu putem să controlăm fiecare cufăr.“

„Și-așa am stat prea mult.“

– Fără el nu plec, le replică Murtough posomorât. Ni s-a spus că vin după el, fără nicio îndoială. N-o să-l las să cadă în mâinile lor.

– Dar dacă ne prind...?

Donnell înaintă prin încăpere, cu ochii atintiți asupra unei scânteieri aflate undeva înaintea lui. O zărise mai devreme, dar crezuse că era lumina lumânării sale, reflectându-se într-unul dintre numeroasele butoaie și sipete. Acum, obișnuindu-se cu penumbra, își dăduse seama că lumina adăpostită de palma lui era prea slabă ca să bată atât de departe. Orice o fi fost, obiectul avea propria lui lumină.

Ajungând mai aproape, văzu un soclu de piatră, ca un altar, acoperit cu brocart. Simți o aromă de fum de tămâie. Aici cântarea preoților răsună mai tare, psalmii slujbei de dimineață revârsându-se asupra lui. Pe soclu se odihnea o cărjă preotească suplă, incrustată cu nestemate.

– Slavă Tie!

Respect pentru scrierile și operele de artă ale altor autori și editori.

Ridicându-și privirea, Donnell zări o deschizătură tăiată în tavanul criptei, străbătând stâncă până în podeaua stranei corului. Dincolo de zăbrelele unui grătar de fier deslușit stâlpii corului întinzându-se către tavanul îndepărtat, scăldat în lumina lumânărilor. Toiagul lui Iisus era ascuns în inima catedralei, vizibil numai pentru preoții care se rugau deasupra.

Scriptele mănăstirii lor spuneau că trecuseră o sută șaizeci și patru de ani de când Sfântul Malachy smulsesetoiagul din mâinile lui Niall mac Edan. De atunci se odihnise pe acest deal sacru, în timp ce catedrala, orașul și însăși Irlanda se schimbau în jurul lui. Dacă ar fi fost înzestrat cu conștiință,toiagul ar fi simțit cutremurul îndepărtat al războiului cu englezii, veniți mai întâi ca aventurieri și apoi sub comanda regilor lor. Ar fi mirodit focurile distrugerii și ar fi auzit marșul triumfal al cuceritorilor, în timp ce aceștia ocupau coasta de est, de la Wexford până la Dublin și Antrim. Ar fi simțit loviturile de ciocan cu care deschideau cariere de piatră în pământ, pentru a construi noi orașe și castele care să domine țara aflată acum în stăpânirea lor. Malachy, binecuvântatul lor întemeietor, ar mai fi recunoscut oare lumea de dincolo de aceste ziduri? Donnell se întoarse cu ochii scânteind în lumina lumânării și-și zări frații ieșind din bezna în care îi lăsase.

Murtough trecu pe lângă el, încetinind când se apropie de soclu și plimbându-și privirea de la toiag la grilajul de fier de deasupra. Precaut, dar nerăbdător, înaintă și îl apucă. Un altul ținu deschis un sac în care să vâre relicva. Cu toiagul pus bine și cu Donnell luminându-le drumul, oamenii străbătură zoriți cripta, lăsând psalmii corului catedralei să se stingă în urma lor.

O siluetă îi aștepta lângă o ușă din zidul dinspre răsărit. Lumina lumânării care se aprobia îi căzu pe chipul palid.

– L-ați luat?

Respecță Murrough încuviință, cu ochii la silueta prăbușită a portarului, lângă care îngenunchea tovarășul său. Pe fruntea bărbatului se vedea o dâră de sânge. Spada îi era încă în teaca de la șold. Nu se așteptase la un atac. De ce să se fi așteptat la aşa ceva din partea unor oameni care purtau hainele sfântului ordin?

- A dat semne că s-ar trezi?

- Nu, frate. Mă tem că rănile sunt grave.

- O să ne rugăm pentru el și vom face penitență pentru păcatele comise în această noapte, zise Murrough cu voce răgușită. După cetoiagul va fi în siguranță.

Îl făcu semn lui Donnell și acesta stinse lumânarea cu degetele în timp ce ușa se deschidea către întunericul răcoros al unor zori de primăvară.

Lăsând trupul în criptă, cei șase bărbați traversară cimitirul pe furiș, călcând tăcuți printre crucile de lemn și monumentele sfinților, cu veșmintele negre făcându-i una cu umbra imensă a Catedralei St Patrick.

ANTRIM, IRLANDA,

1300

Calul se avântă prin pădure scoțând aburi pe nări și bulgări de pământ îi zburără de sub copite. De jur împrejur, copacii goneau pe alături, scuturându-și picăturile de ploaie din frunziș. Prin împletitura de frunze cafenii și sfărâmicioase străfulgerau când și când crâmpeie de cer alburiu. Furia lunii noiembrie dezgolise ramurile și solul văii era acoperit cu un giulgiu foșnitor.

Robert se apleca înainte, una cu goana calului, cu oblâncul șei încigându-i-se în stomac în timp ce îmboldea animalul printre copaci. Iute de Picior, un gonaci pestriț, era atât de sensibil la zăbală, încât cea mai usoară smucitură a căpăstrului îl făcea să sară peste trunchiurile căzute sau peste pâraiele înguste. Calul

era mai mic, dar mult mai iute decât Vânătorul, armăsarul de luptă pe care îl lăsase în Scoția în grija prietenului și aliatului său, James Stewart.

Gluga mantiei verzi a lui Robert îi alunecase pe spate cu mile în urmă și ploaia i se scurgea pe obraji. Vuietul vântului și propria lui răsuflare precipitată îi umpleau auzul. Simțea gustul metalic al epuizării. O crenguță îi biciu obrazul, dar de-abia o luă în seamă, concentrându-și toată atenția asupra spinărilor celor doisprezece ogari de vânătoare care își schimbau direcția, urcând un mal abrupt cu lătrături furioase. Robert își înfipse pintenii în coastele lui Iute de Picior, îndemnându-l să-i urmeze.

Ajungând pe culme, își duse cornul la buze și suflă câteva note scurte, indicându-le schimbarea direcției celorlalți vânători, pe care-i lăsase în urmă. Prinț-o spărtură între copaci, întrezări un promontoriu sterp înălțându-se deasupra gurii văii împădurite. Dincolo de el, marea umplea orizontul, cenușie ca granitul sub un cer acoperit cu nori zdrențuiți. De cealaltă parte a întinderii de apă, vizibilă ca o linie vagă, frântă, se afla Scoția. La vederea patriei sale, Robert simți o durere în piept. În clipa următoare îl îmboldea pe Iute de Picior să înainteze.

În fața sa, prin încâlceala de frasini și scoruși, întrezări prada pentru prima oară: străfulgerarea unei crupe deschise la culoare, cu o dungă mai întunecată străbătându-i coada. Văzând că urmărea nebunească promitea să-i fie recompensată, hotărârea i se transformă în nerăbdare. Ogarii luaseră urma unui cerb lo-pătar de dimensiuni respectabile. Animalul își schimba mereu direcția, încercând să scape de câini, dar aceștia îi știau miroslul de-acum și setea de sânge îi mâna înainte, în ciuda oboselii. Cerbul urma linia naturală a văii, străbătută de un râu care se vărsa în mare. Robert suflă din nou în corn. Chemări de răspuns răsunăram din diferite colțuri ale pădurii, unele în urmă, altele înainte. Pe neașteptate, cerbul se răsuci și se ridică pe picioarele

din spate, lovind aerul cu copitele. Nu era pe măsura marilor cerbi roșcați pe care îi vânaseră până la terminarea sezonului, dar coarnele lui tot puteau răni sau chiar ucide un ogar care se aprobia prea mult.

Robert trase de frâie, făcându-l pe Iute de Picioară să se opreasă brusc, și le strigă comenzi cainilor care dădeau târcoale prăzii. Uathach, căteaua lui credincioasă, se afla în fruntea haitei. Deși născuse de curând nu mai puțin de șase pui, era neînfricată și feroce, cu trupul ei musculos, ghemuit pe labele din față, în timp ce mărâia în direcția cerbului, care își coborâse capul și își repezea coarnele încolo și încacoace, greblând solul. Auzind hărmălaia cainilor, Robert privi peste umăr și văzu că restul vânătorilor se aprobiau. În fruntea trupei îi zări pe frații săi, Edward și Thomas. Cerbul se abătu în tufișuri, dar era prea târziu. Hăitașii, care așteptaseră ceva mai în josul văii, eliberaseră din lesă mastifii.

Robert dădu pinteni gonaciului, ținând pasul cu cerbul în goana lui cea de pe urmă, în timp ce dinspre stânga năvăleau doi caini enormi, cu șeptii zgărzilor scânteind ca niște dinți de fier. Cerbul își continuă fuga, în ciuda pericolului. Robert simți admirătie față de atâtă tenacitate, apoi mastifii ieșiră dintre copaci și se azvârliră asupra animalului, unul repezindu-se să-i sfâșie beregata, celălalt înfigându-și ghearele în crupa lui. Mugetul cerbului se transformă într-un tipăt de durere și acesta se prăbuși în noroi, azvârlind din copite. Robert îl opri pe Iute de Picioară și sări jos din șa, strigând după hăitașii. Aceștia se iviră alergând prin tufișuri, cu toiegele pregătite să pună pe fugă mastifii care țineau locului cerbului, afundându-și colții în carne lui. Animalul scoase un fornăit adânc și se cutremură. Robert înaintă printre caini, strecând cornul bătut cu cercuri de argint în cingătoarea de mătase, ambele daruri din partea tatălui său adoptiv. Cerbul zvâcnea din picioare. Robert le făcu semn hăitașilor, care loviră

amenințător în sol cu toiegele până când câinii renunță la pradă, lingându-și fălcile însângerate.

Robert îngenunche lângă cerb și se văzu oglindit în ochii lui, cu părul ud căzându-i în șuvițe întunecate în jurul feței osoase și cu mantia verde atârnându-i pe umerii largi, îmbibată de ploaie. Cerbul fornăi din nou, cu săngele șiroindu-i din nări și țășnind din rana mortală de la gât. Robert își scoase o mânușă și atinse unul dintre coarne. Își plimbă palma peste osul catifelat și și-l aminti pe bunicul său povestindu-i cum unii oameni credeau că animalul vânat îi va dăruui celui care l-a prinș calitățile sale. Cuvinte de mult uitate îi cântară în minte:

*De la cerb puterea și noblețea,
De la țap iuțeala și grația,
De la lup viclenia și supletea,
De la iepure plăcerea fugii.*

Trăgându-și spada, bine echilibrată de măciulia ei rotundă, se ridică în picioare și potrivi vârful lamei de patruzeci și doi de inci¹ în dreptul inimii palpitânde a cerbului. Apăsa cu putere.

Restul vânătorilor se adunară și scutierii luară frâiele cailor în timp ce nobili descălecau strigându-l și felicitându-l. Văzând că Nes sosise și avea grija de Iute de Picior, Robert scoase o cărpă din punguța de la brâu și își curăță spada de sânge. Pădurea se umplu de lătrăturile înnebunite ale ogarilor căror li se permisese să sfâșie și ei gâtul cerbului – ca un imbold pentru următoarea vânătoare – înainte ca lacheii să îi pună în lesă. Uathach se afla printre ei, cu răsuflarea transformându-se în aburi în aerul rece. În timp ce hăitașii înconjurau cerbul pregătindu-se să-l ciopărtească, tatăl adoptiv al lui Robert se apropie.

¹ Aproape un metru lungime (n. tr.).

Respe Lordul Donough își puse mâna pe umărul lui Robert, cu încreșturi ivindu-i-se la colțurile ochilor.

- Ce mai goană, fiule!

Aruncă o privire către cerb, dând apreciativ din cap:

- O să ne ofere un ospăt pe cinste.

Robert zâmbi, încântat de admirația bătrânului. În timp ce își vâra cărpa murdară la centură, Cormac, unul dintre frații săi adoptivi, îi întinse un burduf de vin împodobit cu nestemate. Cu doi ani mai Tânăr decât Robert, era, la cei douăzeci și patru de ani ai săi, oglinda fidelă a lui Donough, mai puțin ridurile de la colțurile ochilor și firele albe din părul roșcat, pe care îl purta în maniera cûlán, cu bretonul lung căzându-i în ochi și ceafa tunsă scurt.

Robert bău cu nesaț, iar Cormac zâmbi cu gura până la urechi.

- Credeam c-o să sari de pe Iute de Picior și-o să-ți vâri colții în dosul animalului, aşa de tare te grăbeai să-l prinzi.

Voceala lui Donough i-o tăie scurt:

- Tine-ți gura, băiete! Vorbești cu unii mai buni ca tine, în ani și-n toate cele.

- În ani măcar, murmură Cormac în timp ce tatăl său pleca să supravegheze pregătirile hăitașilor.

- Suficient de matur ca să-și lase barba ca bărbații.

Robert întinse mâna și, înainte ca fratele său adoptiv să reacționeze, trase zdravăn de favoriții pe care Cormac încerca să și-i lase, făcându-l să se retragă protestând. Robert îl privi chicotind pe bărbatul mai Tânăr, care se îndepărta frecându-și bărbia. Cormac îi amintea de Edward. Privind către fratele său, care discuta cu Christopher Seton, zâmbetul lui Robert se stinse.

Trimis la Donough ca pupili în copilărie, după obiceiul galوز, Robert și Edward petrecuseră un an alături de lordul irlandez și de fiili acestuia, învățând să călărească și să lupte, ca parte a pregătirii pentru ziua când aveau să devină cavaleri. Dar în vreme ce Cormac își păstrase nepăsarea sa lipsită de griji, în timpul

scurş de atunci, firea lui Edward devenise mai mohorâtă. Robert descoperise că reîntoarcerea pe proprietatea de la Antrim, după cincisprezece ani, nu făcuse decât să scoată şi mai tare în evidenţă schimbările pe care războiul le înfăptuise în firea sa şi a fratelui său.

– Pentru ciopârţire, domnule.

Robert se întoarse şi unul dintre hăitaşi îi întinse o punguţă de piele în care se aflau cinci cuşite, fiecare cu altfel de lamă, unul care să străpungă oase şi tendoanele, unul pentru jupuit pielea şi altele pentru tăieturi mai delicate. Făcu semn către tatăl său adoptiv:

– Îi las această onoare stăpânului casei.

Donough râse mulţumit şi-şi suflecă mâncurile cămăşii. Alegând un cuşit, îngenunche greoi şi se apucă să taie cerbul, care fusese întors pe spate, cu coarnele înfipite în pământ ca să-l ţină nemişcat. Câinii se potoliseră. Ştiind că răsplata lor nu avea să întârzie, se uitară la săngele ţăşnind din cea dintâi tăietură făcută de lord.

Oamenii se adunară să privească ciopârţirea şi Robert îşi plimbă privirea pe deasupra mulţimii. Edward stătea rezemat de un copac cu braţele încrucişate. Christopher Seton urmărea cu interes mişcările precise ale lui Donough. În apropiere, Niall, de nouăsprezece ani, cel mai Tânăr dintre fraţii lui Robert, îşi rezemase cotul de umărul lui Thomas, cu care semăna atât de puţin, că nu ţi-ar fi venit să-i crezi de un sânge. În timp ce Niall fusese binecuvântat cu o faţă oacheşă şi chipeşă ca a mamei lor şi cu firea ei veselă, Thomas semăna cu tatăl lor, cu umeri masivi şi sprâncene stufoase. Lacheii şi localnicii care li se alăturaseră stăteau separat de nobili, privindu-l pe lordul lor la treabă. Chipurile tuturor erau îmbujorate de încântare şi toţi erau mulţumiţi de vânătoarea care se terminase cu bine, fără cai sau câini răniţi. Toţi mai puţin el, desigur.